

GRUFÖPPNING, f. 2. 1) Öppningen i mar-
ken till en grufva. — 2) Se *Skärpning*.

GRUMLÄ, v. a. 1. 1) Göra grumlig. *G. käl-
lans klara vatten. G. upp*, se *Uppgrumla*. —
2) (fig.) Göra oklar. *Passionen villade hans
förnuft och g-de hans tankar. — G-s*, v. d. o. *G. sig*, v. r. Blifva grumlig. Brukas både i
egentlig o. fig. mening.

GRUMLANDE, n. 4. Handlingen, hvarigenom
något grumlas.

GRUMLIG, a. 2. 1) Oklar till följe af grum-
mel. *G. vätska, källa, bäck. G-t vatten*. (Fig.
fam.) *Fiska i g-t vatten*, draga fördel af viller-
valla, tvist, strid, oenighet, oordningar, orolighe-
ter eller sin nästas olycka. — 2) (fig.) Oklar, ore-
dig, otydlig. *En g. tanke. G-a idéer, uttryck,
meningar. G-t skriftsätt. G-a stil*.

GRUMLIGHET, f. 3. Egenskapen att vara
grumlig.

GRUMLIGT, adv. Oklart, otydligt, oredigt.
Brukas mest i fig. mening. Se, *tänka, skriva g.*

GRUMLING, f. 2. Se *Grumlande*.

GRUMMEL, n. sing. Främmande partiklar i
en vätska, som göra den oklar, men vanligen,
om den får stå stilla, lägga sig på botten. *Låta
grumlet sätta sig* (sjunka till botten). *Uppröra
grumlet ifrån botten i ett kärl*.

GRUMS, n. sing. Hopblandad orenlighet, be-
stående af lemningar efter något ur djur- eller
växtriket, som användes till föda. *G. af pressade
drufvor. G., som blifver vid trankokerier. Se
Sillgrums. — Syn. Draf*.

GRUMSA, v. n. 1. (fam.) Halfhögt knota eller
hota. — *Syn. Se Knota*.

GRUMSIG, a. 2. Full af grums.

GRUND, a. 2. Föga djup. *G-t vatten. G.
flod, å, sjö. G-t ställe i flod, sjö, hafvet*.

GRUND, n. 5. Grundt ställe i haf, sjö eller
flod. *Segla, stöta, fastna, råka på g. Styr-
mannen, strömmen satte oss på g. Skepp, som
står på g. Hjelpa någon, ett fartyg af g.
Komma, vara af g., blifva eller vara loss ifrån
grund. Bildar åtskilliga sammansättningar, såsom:
Sten-, Sand-, Fiskargrund, m. fl. — Syn. Bank*.

GRUND, m. 5. 1) (utan plur.) a) Det under-
sta, fasta af något, isynnerhet af haf, sjö eller
flod. Oftare säges Botten. *Sandig, stenig, hård,
lös g. Gå i g., segla i g., gå till botten, segla
i qvaf, förolyckas. (Fig.) Gå i g., blifva förstörd,
ruinerad, gå under. Skjuta i g., gifva ett fartyg
grundskott, så att det sjunker till botten. (Fig.)
Stå på fast g., vara tryggad, säker i sin ställ-
ning. — b) Mark, såsom tillhörande ett särskilt
lands område. *På svensk, främmande g. —
Syn. Se Botten, 3, a. — c) Jordmån. I denna
bem. mindre ofta förekommande. — d) Den mark,
hvarpå ett hus är uppförd. *Det huset står på
fast g. Bygga på lös g. — Syn. Mark, Botten.*
— e) Mark, som tillhör en gårdstomt eller någon
viss ägare. *Åga gård och g. i en stad. Min
gård ligger på stadens g., på annans g. Byg-
ga på annans g. och mark. (Fig.) Stå på
egen g., ej bero af någon annan. — f) Grundval
till hus eller annan byggnad. *G-en till ett hus.
Lägga g-en* (ell. g.) *till en byggnad. Bygga
från g-en*, ända från grundvalen. *Nedrisva ett
hus ända till g-en. (Fig.) Gå till g-en med
något*, fullkomligt, grundligt undersöka, utforska,
studera, utransaka o. s. v. *Lägga g., se Grund-
lägga. Lägga g. till ens välfärd*, genom sina
omsorger och åtgärder vara första upphofvet der-
till. *Af hjertans g., af själ och hjerta, af allt****

sitt hjerta, hjertligt gerna. *I g.*, adverbialt ut-
tryck, som betyder: helt och hållet, fullkomligt,
t. ex.: *I g. ärlig. Känna någon eller något
i g. Undersöka, studera, lära i g. Bota i g.
I g. förstöra. I g-en*, adverbialt uttryck, som
betyder: hufvudsakligen, egentligen, i själfva ver-
ket, t. ex.: *I g-en kommer det på ett ut, i det
hela, egentligen &c. Han är i g-en god, fastän
han är knarrig. Saken är i g-en den, att . . .*
— g) (i målning) Första anstrykningen. — *Syn.*

Grundning, Grundfärg. — h) (tekn.) Det, som an-
strykes på ytan af en sak, för att bättre fästa ett
ämne, hvarmed den sedan skall öfverdragas eller
beläggas. *G-en till en förgyllning. — 2) (fig.,
med plur.) a) Det första och väsendtliga, hvarpå
kunskap, vetande stöder sig. (Ideel grund, Kuns-
kapsgrund.) *Hafva god g. i en vetenskap.
Han har ingen g. för sitt vetande. Första
g-erna af en vetenskap. Der äro inga g-er
att gå efter*, man har inga grundsatser ell. grund-
reglor att följa. — *Syn. (för plur.) Se Element, 3.*
— b) Upphof, orsak, anledning. (Reel grund.)
*Den sagan har någon g., är icke utan g. —
c) Det, hvarpå man stöder en sats, ett påstående,
en mening, ett uttalande, yttrande, o. s. v. *Stö-
da sig på skäl och g-er. Anföra vigtiga g-er.
Jag säger det icke utan g. Taga något till g.
för sitt påstående. På denna g., till följe af
detta skäl, t. ex.: *På denna g. är min tanke,
att . . . Han påstår på samma g., att . . .
Jag vet ej, på hvad g. han påstår det. Jag
behåller det på samma g. som min företrädare.
Lägga något till g. för ett påstående, stöda
det på något, hvilket anföres som skäl. *För det
påstående ligger till g., att . . . , det påståen-
det stöder sig derpå, att . . .*****

GRUNDA, v. a. 1. I. 1) Lägga första grun-
den till något. *G. en stad*, börja uppbygga den.
(Fig.) *G. ett rike*, gifva första uppkomsten derät.
— *Syn. Se Anlägga. — 2) (i målning) a) Bereda
duken genom påläggandet af någon färg, hvarige-
nom den lättare mottar dem, som målarer vill
använda vid sitt arbete. — b) (vid handtverks-
målning) Anstryka grundfärgen på något. *G. nå-
got*. Brukas äfv. ofta absolut. — *Syn. Anstryka,
Anlägga. — 3) (fig.) Stödja på något såsom grund.
G. sin tanka, sitt ödmöde, sin uppgift, sin
rätt, sin förmodan, sitt hopp på något. —
Syn. Stödja, Fota, Basera, Bygga. — G. sig,
v. r. (fig.) 1) Stödja sig på något såsom grund.
Har både person och sak till subjekt. *Han g-r
sig på den omständigheten. Jag g-r mig på
hans ord, utsago. Detta påstående g-r sig på
det förhållandet, att . . . — Syn. Stödja sig,
Fota sig. — 2) (med sak till subjekt) Hafva sin
orsak i något. *Denna nyhet g-r sig på ett
falskt rykte. Derpå g-r sig hela saken. —
Syn. Härröra, Komma, Härflyta, Bero (af). — 3)
(med person till subjekt) Förlita, förtrösta sig (på).
*Han g-r sig på andra människors hjälp.*****

GRUNDA, v. n. II. **GRUNDAS**, v. d. eller
GRUNDA SIG, v. r. 1. Blifva grund. Oftare
säges Uppgrundas.

GRUNDA, v. n. 1. III. *G. på*, se *Begrunda*
(begge bem.). a) *G. på ett ämne, en fråga. —
b) G. på ett förslag, en plan. — G. ut*, se *Ut-
grunda*.

GRUNDAD, a. 2. (egentl. part. pass. af *Grun-
da*, I.) Som har grund, orsak, skäl, anledning.
*Hafva g-e anspråk på ens erkänsla. Ett väl
g-t hopp. Hafva g. anledning att tro . . .
Jag har g-e skäl till den förmodan, att . . .*